

PM 2013: RVI (Dnr 303-548/2013)

Reviderade föreskrifter om kontroll av luftkvalitet Remiss från Naturvårdsverket

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”Reviderade föreskrifter om kontroll av luftkvalitet” hänvisas till promemorian.

Föredragande borgarrådet Per Ankersjö anför följande.

Ärendet

Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till revidering av föreskrifterna om kontroll av luftkvalitet (NFS 2010:8) med anledning av genomförandet av kommissionens genomförandebeslut av den 12 december 2011 om fastställande av regler för Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/107/EG och 2008/50/EG vad gäller ömsesidigt utbyte av information och rapportering av luftkvaliteten.

Remissen finns att läsa i sin helhet på Naturvårdsverkets hemsida:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Rattsinformation/Remisser/Aktuella-remisser/NFS-luftkvalitet/>

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden. På grund av kort remisstid har remissen besvarats i form av ett gemensamt kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret, miljöförvaltningen och trafikkontoret konstaterar att de reviderade föreskrifterna om kontroll av luftkvalitet i stora delar har syftet att underlätta för kommunerna, d.v.s. föreskrifterna förtydligas. I denna del innebär ändringarna inga konsekvenser för kontoren. Däremot påverkas staden av ändringar i föreskrifterna med syftet att förbättra styrningen av kommunerna samt implementeringen av bl.a. rapporteringsbestämmelserna (2011/850/EU).

Mina synpunkter

Att förbättra luftkvaliteten ytterligare är en angelägen miljöfråga för staden. Föreliggande ärende handlar om att anpassa föreskrifterna för kontrollen av luftkvaliteten efter ny EU-lagstiftning. Jag noterar att kontoren konstaterar att förslagen på utökad innehåll i kontrollstrategin samt tillkommande rapporteringskrav kommer att innebära merarbete och därmed ökade kostnader för miljöförvaltningen. För egen del ställer jag mig frågande till om detta merarbete verkligen bidrar till bättre och mer ända-

målsenlig mätning av luftkvaliteten och vill erinra Naturvårdsverket om vikten av att inte öka byråkrati och kostnader utan att det är miljömässigt motiverat.

Jag instämmer vidare i kontorens synpunkt att de nya kraven på innehållet i åtgärdsprogrammen är för detaljerade. Åtgärdsprogrammets fokus bör i första hand vara att beskriva vilka åtgärder som ska vidtagas och vem som ska ansvara för vad. Övriga krav på innehåll som bara riskerar att försvåra detta arbete bör därför undvikas.

I övrigt hänvisar jag till kontorens gemensamma tjänsteutlåtande och separata yttrande i bilaga 2.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Reviderade föreskrifter om kontroll av luftkvalitet” hänvisas till promemorian.

Stockholm den 15 maj 2013

PER ANKERSJÖ

Bilagor

1. Remissen ”Reviderade föreskrifter om kontroll av luftkvalitet”, sammanfattning
2. Yttrande från stadsledningskontoret, miljöförvaltningen och trafikkontoret .

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

ÄRENDET

Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till revidering av föreskrifterna om kontroll av luftkvalitet (NFS 2010:8) med anledning av genomförandet av kommissionens genomförandebeslut av den 12 december 2011 om fastställande av regler för Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/107/EG och 2008/50/EG vad gäller ömsesidigt utbyte av information och rapportering av luftkvaliteten.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden. På grund av kort remisstid har remissen besvarats i form av ett gemensamt kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret, miljöförvaltningen och trafikkontoret

Stadsledningskontoret, miljöförvaltningen och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 25 april 2013 har i huvudsak följande lydelse.

De reviderade föreskrifterna om kontroll av luftkvalitet har i stora delar syftet att underlätta för kommunerna, d.v.s. föreskrifterna förtydligas. I denna del innebär ändringarna inga konsekvenser för kontoren. Däremot påverkas staden och framförallt miljöförvaltningen av ändringar i föreskrifterna med syftet att förbättra styrningen av kommunerna samt implementeringen av bl.a. rapporteringsbestämmelserna (2011/850/EU).

Naturvårdsverket har begärt att få in synpunkter i ett särskilt excelformulär, se bilaga 1. (*I detta ärende bilaga 2.*) Nedan sammanfattas konsekvenserna av reviderade föreskrifter för kontroll av luftkvalitet.

Kontrollstrategi

Kravet på kontrollstrategi för varje kommun eller samverkansområde finns redan i nuvarande föreskrifter (NFS 2010:8), men kraven på kontrollstrategins innehåll har utökats. Kontrollstrategin ska fortsättningsvis även innehålla beskrivning av bl.a. dominerande utsläpp, krav på kontroll som kommunen omfattas av, motivering till valda mätplatser, beskrivning av mätmetodik och beräkningsmodeller. Staden i form av miljöförvaltningen kan uppfylla kraven men räknar med att det tar ca 40 – 80 extra arbetstimmar att utföra de kompletteringar som krävs samt årlig uppdatering.

Samverkan

Storleken på samverkansområdet har utökats från 3,0 till 3,5 miljoner invånare. Detta berör endast samverkansområdet i Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbund, som därmed ges möjlighet att t.ex. inkludera Södermanlands län. Kontoren ställer sig positiva till att samverkansområdet utökas då det kan generera intäkter till staden genom SLB-analys, som i dagsläget driver det regionala luftövervakningssystemet på uppdrag av Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbund.

Inom ett samverkansområde ska förutom kontrollstrategi och kvalitetssäkringsprogram även ett program för samordnad kontroll tas fram. Kontoren anser att det är bättre att komplettera kontrollstrategin för ett samverkansområde med uppgifter om samverkansområdet så att antalet program begränsas och så att arbetet effektiviseras.

Placering av mätutrustning

I 22 § punkt 3 i förslaget står det att en provtagningsplats i urban bakgrund om möjligt ska

vara representativ för luftkvaliteten i ett område på flera kvadratkilometer. Detta anser kontoren är en helt korrekt definition av en urban bakgrundsstation. I bilaga 4 punkt 1 står det däremot att en urban bakgrundsstation högst får placeras 8 meter upp vilket inte har någon som helst relevans för att uppfylla kravet i 22 §. Kontoren anser att skrivningen i bilaga 4 punkt 1 om max 8 meter ska tas bort. Stockholm har gjort flera jämförelsemätningar som visar att det inte föreligger någon skillnad mellan mätresultaten i taknivå och urban bakgrunds nivå uppmätt under 8 m. Det finns därför inte anledning att ha kvar kravet på max 8 m. Det är även en ståndpunkt som under hand har tillstyrkts av företrädare för EU-kommissionen.

Kontinuerliga mätningar – tillkommande krav

Ett tillägg har gjorts avseende provtagningspunkter för PM10 som innebär ett krav på att behålla en provtagningspunkt för PM10 på samma plats i de fall MKN överskridits något av de senaste 3 åren. Kontoren anser att det är bra att krav på att behålla mätplats införs eftersom meteorologiska variationer har stor inverkan på halterna mellan åren varför det krävs flera års mätningar för att säkerställa att en miljö kvalitetsnorm klarats. Kontoren anser däremot att även provtagningsplatser för kvävedioxid (NO₂) bör omfattas, av samma skäl som nämnts ovan. För miljöförvaltningen innebär det tillkommande kravet att samtliga provtagningsplatser för PM10 ska behållas under de kommande 2-3 år om de inte måste flyttas på grund av särskilda skäl.

Rapportering – tillkommande krav

Det införs krav på att modellberäkningar ska rapporteras in senast den 30 juni enligt bilaga 6A, E och G-H. Detta berör i högsta grad staden och då framförallt miljöförvaltningen som kartlägger luftföroreningshalter med hjälp av beräkningsmodeller. Miljöförvaltningen kan uppfylla rapporteringskraven men det medför ett ytterligare rapporteringstillfälle och extra tidsåtgång på ca 40 timmar.

Det införs dessutom ytterligare krav för rapportering av mätdata. Förändringar är att samtliga data ska rapporteras vintertid och att data ner till den negativa detektionsgränsen ska rapporteras. För att uppfylla dessa krav och att samtidigt erbjuda realtidsinformation till allmänheten i lokal tid utan negativa värden krävs upprättade av skilda databaser för mätdata. Detta beräknas medföra en extra tidsåtgång på ca 40 timmar.

Bilaga 7 innehåller nya krav på vad ett åtgärdsprogram skall innehålla. Det finns redan i 5 kap 6 § miljöbalken samt i 33 § luftkvalitetsförordningen uttömmande angivet vad ett åtgärdsprogram skall innehålla. Enligt kontoren är det en allt för detaljerad beskrivning av bl.a. föroreningars ursprung som efterfrågas. Fokus i ett åtgärdsprogram bör ligga på vilka åtgärder som ska vidtas för att kunna minska det lokala haltbidraget och vilken aktör som ansvarar för vad. Stockholm har även tidigare avstyrkt Naturvårdsverkets förslag till mer omfattande uppgifter som skall ingå i åtgärdsprogram. Erfarenheten från arbetet med det av länsstyrelsen i december fastställda åtgärdsprogrammet för PM10 och NO₂ i Stockholms län ger också vid handen att de detaljerade beräkningar av källor och ansvarsfördelning inte tjänar något vettigt syfte utan snarare försvårar framtagandet av effektiva åtgärder.

Som svar på remissen ”Remiss om reviderade föreskrifter om kontroll av luftkvalitet” hänvisas till vad som sagts i stadsledningskontorets, trafikkontorets och miljöförvaltningens gemensamma tjänsteutlåtande.